

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

11.6.2012

B7-0320/2012

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Tiibetis
(2012/2685(RSP))

**Charles Tannock, Ryszard Antoni Legutko, Tomasz Piotr Poręba,
Ryszard Czarnecki**
fraktsiooni ECR nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Tiibetis
(2012/2685(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Hiina ja Tiibeti kohta, eelkõige oma 26. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni ja 24. novembri 2010. aasta resolutsiooni,
  - võttes arvesse oma varasemat, 7. aprilli 2011. aasta resolutsiooni Tiibeti eksiilvalitsuse valimiste keelustamise kohta Nepalis,
  - võttes arvesse 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni,
  - võttes arvesse Hiina Rahvavabariigi põhiseaduse artiklit 36, millega tagatakse kõikidele kodanikele õigus usuliste veendumuste vabadusele,
  - võttes arvesse ELi inimõiguste eriesindaja peatset nimetamist,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et EL ja liidu välispoliitika põhinevad inimõiguste ning identiteedi-, kultuuri-, usu- ja ühinemisvabaduse austamisel;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament on võtnud teadmiseks Tiibeti okupeerimise Hiina Rahvavabariigi poolt;
- C. arvestades, et Tema Pühaduse dalai-laama esindajad on pöördunud Hiina Rahvavabariigi valitsuse poole, et lahendada Tiibeti küsimus rahumeelselt ja mõlemale poolele kasulikul viisil;
- D. arvestades, et dalai-laama esindajate ja Hiina ametivõimude vahelistel läbirääkimistel, kus käsitleti põhiteemasid, nagu Tiibeti ainulaadse kultuuri, usu ja traditsioonide säilitamine ning vajadus saavutada Hiina põhiseaduse raames reaalne autonoomia, ei ole märkimisväärsed edusamme tehtud;
- E. arvestades, et Hiina Rahvavabariigi võimud kasutasid 2008. aastal Tiibeti protestide mahasurumiseks jõudu, ning arvestades, et sellest ajast saadik on kehtinud sõna-, ühinemis- ja usuvabadust piiravad julgeolekumeetmed;
- F. arvestades, et 2008. aasta protestide mahasurumisel võis hukkuda üle 200 inimese ning kinni peeti eri andmetel vähemalt 4 434, aga võib-olla ka enam kui 6 500 inimest; arvestades, et 2010. aasta lõpul oli Tiibetis teadaolevalt 831 poliitvangi, kellest 360 olid kohtulikult süüdi mõistetud ning 12 kandsid eluaegset karistust;
- G. arvestades, et teadaolevalt kasutatakse Tiibeti vanglates tunnistuste väljapressimiseks piinamist, näiteks peksmist, elektrišokke, pikaajalist üksikvangistust, näljutamist ja muid sarnaseid meetodeid;

- H. arvestades, et 2009. aastast alates on teadaolevalt 30 tiibetlast (enamasti mungad või nunnad) end põlema süüdanud, et protesteerida Hiina piirava poliitika vastu Tiibetis ning nõuda dalai-laama tagasitulekut ja usuvabaduse õigust Sichuani provintsi Aba/Ngaba maakonnaprefektuuris ja muudes Tiibeti kiltmaa osades; arvestades, et enesesüütamist võib pidada noorte tiibetlaste üheks protestimisviisiks ning üha suureneva meeleheite väljendusvormiks ning isiklikest põhjustest hoolimata tuleb neid tegusid kaaluda laiemas kontekstis, mis on seotud Ngaba maakonnas palju aastaid toimunud usulise ja poliitilise represseerimisega;
- I. arvestades, et enesesüütamiste mitme ohvri, täpsemalt Chimey Paldeni, Tenpa Darjey, Jamyang Paldeni, Lobsang Gyatso, Sona Rabyangi, Dawa Tseringi, Kelsang Wangchucki, Lobsang Kelsangi, Lobsang Kunchoki ja Tapey praegune seisukord ja asukoht on teadmata või ebaselge;
- J. arvestades, et Hiina Rahvavabariigi võimud pidasid 14. mail 1995. aastal kinni 11. pantšen-laama Gedhun Choekyi Nyima, keda ei ole sellest ajast saadik nähtud;
- K. arvestades, et tiibetlaste identiteet, keel, kultuur ja usk on ajalooliselt rikka kultuuri väljendused, mis on sattunud ohtu, kuna Tiibeti ajaloolisele territooriumile asustatakse han-hiinlasi ning tiibetlaste traditsioonilist rändavat eluviisi surutakse maha;
- L. arvestades, et Euroopa Parlamendi varasemad üleskutsed, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja arutaks oma Hiina kolleegidega Tiibeti olukorra küsimust, ei ole andnud oodatud tulemusi;
1. kordab, et ELi ja Hiina Rahvavabariigi strateegiline partnerlus peaks rajanema ühistel põhimõtetel ja väärtustel;
  2. palub, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja teeks ELi ja Hiina vahelise inimõigustealase dialoogi raames tiibetlaste inimõiguste olukorra lahendamiseks rohkem ja suuremaid jõupingutusi;
  3. kutsub Hiina Rahvavabariigi asutusi üles andma Tiibeti ajaloolisele territooriumile autonoomia;
  4. julgustab Hiina võime pidama Tiibeti eksiilvalitsuse esindajatega sisukat arutelu ning intensiivistama dialoogi avatud meelega ja eesmärgiga saavutada Tiibetis püsiv lahendus;
  5. kutsub Hiina Rahvavabariigi võime üles austama tiibetlaste rahumeelset sõna-, ühinemis- ja usuvabadust;
  6. nõuab tungivalt, et Hiina Rahvavabariigi asutused lubaksid 2008. aasta protestide ja nende tagajärgede sõltumatut rahvusvahelist uurimist; nõuab poliitvangide vabastamist;
  7. mõistab hukka kinnipeetute igasuguse piinamise;
  8. kordab, et mõistab endiselt hukka Hiina võimude poolt Tiibeti kloostrite vastu võetud ranged meetmed, ning kutsub Hiina valitsust üles tagama Tiibeti rahvale ja kõikidele oma kodanikele usuvabaduse;

9. nõuab, et Hiina võimud avalikustaksid teabe kõikide Tiibeti enesesüütamiste ohvrite saatuse ja asukoha kohta;
10. nõuab, et Hiina võimud avalikustaksid teabe 11. pantšen-laama Chedun Choekyi Nyima saatuse ja asukoha kohta;
11. kutsub Hiina võime üles edendama tiibetlaste keelelisi, kultuurilisi, usulisi ja muid põhivabadusi ning mitte asustama põlisele Tiibeti territooriumile han-hiinlasi ega sundima Tiibeti nomaade loobuma oma traditsioonilisest eluviisist;
12. tunneb muret asjaolu pärast, et Hiina võimud on väliskülaliste jaoks Tiibeti sulgenud ning tühistanud selle piirkonna viisad, ning kutsub Hiina võime üles avama Tiibetit uuesti väliskülaliste ja ajakirjanike jaoks;
13. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles tõstatama igal Hiina Rahvavabariigi esindajatega peetaval kohtumisel Tiibeti inimõiguste olukorra küsimust;
14. julgustab komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat nimetama ametisse Euroopa Liidu Tiibeti eriesindaja, et aidata edendada Tiibeti rahva inimõiguste austamist (sh õigus säilitada ja arendada oma eriomast identiteeti ning selle usulisi, kultuurilisi ja keelelisi aspekte); toetama Hiina Rahvavabariigi valitsuse ja Tema Pühaduse dalai-laama esindajate vahelist konstruktiivset dialoogi ja läbirääkimisi ning andma abi Tiibeti pagulastele, eelkõige Nepalis ja Indias;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Hiina Rahvavabariigi valitsusele ja parlamendile, ÜRO peasekretärile, Tiibeti eksiilvalitsusele, Tiibeti eksiilparlamendile ja Tema Pühadusele dalai-laamale.